

EL LLENGUATGE

Commoure

Hem comentat algün cop la tendència, que sembla ben enraonat i lícit de no afavorir, de prescindir de certs verbs dels dos darrers grups o conjugacions i substituir-los per uns altres del primer grup, que resulten d'afegir la desinència o terminació verbal al substantiu corresponent. És el que s'esdevé amb verbs com *promoure*, *decebre*, *pol·luir* o *reflectir*, en lloc dels quals n'hi ha que recorren a «promocionar», «decepcionar», «pol·lucionar» i «reflectar», obtinguts per derivació dels noms, i que no es consideren admissibles. La primera conjugació és, de bon tros, la més viva i dinàmica de totes tres, la que s'incrementa continuament amb verbs nous del llenguatge tècnic i científic, cosa que sembla una raó de més per a conservar com unes formes de llenguatge precioses els verbs dels altres grups.

Un altre verb del segon grup que es veu amenaçat d'ésser desplaçat per aquesta tendència és *commoure*. De fet, aquest verb es pot usar amb dos significats diferents, molt aïns però no ben bé iguals. Són, segons el Fabra, «treure sobtosament d'un éstat de repòs, de calma, sotragar» i «desvetllar una emoció, excitar un viu sentiment de compassió, tendresa, admiració, etc.». I és amb el primer d'aquests dos significats que en lloc de *commoure* alguns prefereixen la forma del primer grup «commocionar», la qual, però, no figura al Fabra ni tan sols a l'Enciclopèdia, malgrat que aquesta obra recull tants de neologismes. Algú podria justificar, per tant, l'ús d'aquesta forma del primer grup amb la necessitat de precisar més el significat

que hon normalment li atribueix, més reduït, com hem dit, que el de *commoure*. Però aquesta justificació no ens sembla prou vàlida, entre altres raons perquè la bel·ligerància que donariem a «commocionar» comportaria, més tard o més d'hora, l'eliminació de *commoure*. En un text, ben revisat, recentment publicat, llegim «Aquest fet (...) va commocionar la sensibilitat dels ciutadans d'arreu del món», en canvi, en un altre text de la mateixa publicació, llegim «L'opinió pública mundial es va commoure amb l'anunci d'una nova bomba». No es pot pas dir que *commoure* escaigui menys a la primera menys que a la segona d'aquestes dues frases. D'altra banda, el sentit que se soi atribuir a «commocionar» es pot expressar també, si tant convé de precisar, per mitjà del verb *sotragar* i de la frase verbal *produir una commoció*.

Albert Jané